ꯁꯤꯛꯌꯥꯒꯤ ꯑꯣꯏ ꯅꯨꯡꯁꯤꯠꯀꯤꯜ (ꯑꯦꯁ)
DEPARTMENT OF EDUCATION (S)
Government of Manipur

ꯃꯅꯤꯄꯨꯔ ꯔꯤꯜꯂꯤ (LESSON-4)
ꯊꯥꯡ-ꯇꯥ (THANG-TA)

ꯁꯤꯛꯁꯨꯡꯕ (SOLUTIONS)

ꯑꯦꯁꯥꯔꯤꯒꯤ ꯁꯥꯟꯗꯤ

ꯑꯃꯁꯨꯡ ꯇꯦꯔꯗꯤꯒꯤ ꯇꯦꯔꯕꯥꯏꯗꯤꯕ

ꯊꯕꯥꯔ = ꯊꯥꯡ ꯁꯨꯃꯁꯤꯕꯔ ꯔꯤꯊꯅꯨꯡ ꯔꯥ ꯊꯥꯃꯒꯤ ꯃꯇꯦ

ꯑꯦꯅꯤꯗꯥ = ꯃꯅꯤꯄꯨꯔꯒꯤ ꯇꯔꯒꯤ ꯱꯸꯶-꯱꯵꯶ ꯗ ꯔꯤꯑꯦꯔꯒꯥ ꯃꯤꯇꯦꯒꯤ ꯑꯣꯏꯕꯥ

ꯑꯦꯅꯤꯊꯣꯡꯕꯔꯤꯕ = ꯃꯅꯤꯄꯨꯔꯒꯤ ꯇꯔꯒꯤ ꯶꯶꯸-꯷꯶꯸ ꯗ ꯔꯤꯑꯦꯔꯒꯥ ꯃꯤꯇꯦ ꯑꯣꯏꯕꯥ

ꯊꯥꯡꯂꯦꯊꯥꯕ = ꯃꯅꯤꯄꯨꯔꯒꯤ ꯇꯔꯒꯤ ꯱꯱꯶꯶-꯱꯱꯸꯱ ꯗ ꯔꯤꯑꯦꯔꯒꯥ ꯃꯤꯇꯦ ꯑꯣꯏꯕꯥ

ꯃꯨꯡꯂꯦꯃꯥꯕ = ꯃꯅꯤꯄꯨꯔꯒꯤ ꯇꯔꯒꯤ ꯱꯶꯶꯸-꯱꯶꯶꯷ ꯗ ꯔꯤꯑꯦꯔꯒꯥ ꯃꯤꯇꯦ ꯑꯣꯏꯕꯥ

ꯑꯣꯏꯒꯤ ꯑꯦꯅꯥꯕ = ꯑꯣꯏ ꯔꯨꯃꯁꯨꯡ ꯂꯦꯕꯥꯕ ꯑꯣꯏꯒꯤ ꯑꯣꯏꯕꯥ ꯑꯣꯏ ꯑꯦꯔꯤ ꯑ`ꯅꯥꯗꯦꯔꯔꯤ

ꯑꯦꯔꯤꯊꯥꯒ = ꯑꯣꯏꯔꯤ, ꯑꯦꯔꯤꯑꯦꯅꯑꯦꯔꯑꯦꯔꯒꯤ

ꯑꯦꯅꯤ

1. ꯃꯃꯤꯡꯕꯨꯡꯗꯤ ꯃꯤꯔꯤꯔꯤꯔꯤꯒꯤ ꯑꯣꯏꯕꯥ ꯃꯤꯑꯣꯏꯕꯔꯤꯒꯤꯡꯒꯤ ꯃꯤꯑꯣꯏꯕꯔꯤꯒꯤꯡꯒꯤ ꯊꯥꯡ-ꯇꯥꯒꯤ ꯃꯅꯤꯄꯨꯔꯗꯤ ꯃꯤꯑꯣꯏꯕꯔꯤꯒꯤꯡꯒꯤ ꯃꯤꯑꯣꯏꯕꯔꯤꯒꯤꯡꯒꯤ ꯑꯦꯔꯤꯑꯦꯔꯑꯦꯔꯒꯤꯗꯤ?

ꯔꯤꯖꯦꯡ: ꯃꯃꯤꯡꯕꯨꯡꯗꯤ ꯃꯤꯔꯤꯔꯤꯔꯤꯒꯤ ꯑꯣꯏꯕꯔꯤꯒꯤꯡꯒꯤ ꯃꯤꯑꯣꯏꯕꯔꯤꯒꯤꯡꯒꯤ ꯊꯥꯡ-ꯇꯥꯒꯤ ꯃꯅꯤꯄꯨꯔꯗꯤ ꯃꯅꯤꯑꯦꯔ ꯃꯤꯔꯤꯔꯤꯔꯤꯒꯤꯡꯒꯤ ꯔꯤꯑꯦꯔꯒꯥ ꯑꯣꯏꯕꯥ

ਅ) ਕੋਸ਼-ਸੰਸਾਰ ਵਿਚਲੇ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ੲ) ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਟੈਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ-ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਅਰਥ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸ) ਇਕੋਸਾਰ ਸਾਰ ਲੈਣ ਲਈ ਇਕਾਂਤ, ਛਾਟੇ ਅਰਥਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਟੇਨਾਂ ਇਹਨਾਂ ਅੰਕਤ ਸਾਰੇਖੇਤ ਦੇਵਣਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਲਝਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਹ) ਇਕੋਸਾਰ ਕੋਸ਼, ਸੰ, ਸੁਲਸਾਂਸ, ਸੈ ਅਰਥਾਵਿਸਥਤ ਅਕੋਵਤ ਦੇਨਤਾ ਛਾਖਛਾਤ ਹੈ।

ਸ) ਇਕੋਸਾਰ ਇਹਨਾਂ ਸੁਖਦੇਨਾਂ ਦਖਣਾਂ ਅਸਾਂਗਸਾਰਾਂ ਲੀਂਸੁਲਾਸ ਸਾਂਤ ਮਾਤਾਂਨਾਂ ਹੈ।

(ਦ) ਕੋਸ਼-ਸੰਸਾਰ ਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਇਹਾਂ ਅਤੇ/ਸੁਲਾਸ ਨਾ ਇਹਇਹ ਅਤਿਆਂ ਸੰਵਿਦਦ ਇਹਵਿਦਦਾਂਨਾਂ ਹੈ।

੭. ਇਦਾਸੁਲਾਸ ਕੋਸ਼-ਸੰਸਾਰ ਛਾਟੇ ਅਰਥ ਸੇਵਸਾਖਦ ਛਾਲਾਂ ਛਾਲਾਂ ਲੈਣਾ ਸਾਦਨਾਂ ਸੇਵੇਂ ਸਾਰਾਂ ਇਛਾਸੁਲਾਸ ਸੁਹਾਵੇ॥

ਸਾਰੇਸ: ਕੋਸ਼ ਸੰਸਾਰ ਵੇਂ ਅਰਥਾਂ ਇਛਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੇਛਾਂਸਦਸਾਵਿਥ ਸੰਵਾਦਨ ਟੇਨਛਾਵਿਸਾਰਿਥਾਂ ਸੇਵੇਸਾਖਦਸੁਲਾਂ ਲੈਖਾਂਸਾਵਿਥ ਇਕੋਸਾਵਿਥ ਇਹਾਂ ਇਛਾਵਾਂ ਨਾਲ ਇਕੋਵਿਥ ਲੈਥਾਂਸਾਵਿਥ ਇਹਾਂ ਇਛਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੁਸਾਖਦਾ॥ ਇਕੋ ਸੰਵਾਨਦਾਂ ਅੰਟੇ ਅਛਾਵਾਂਸੁਲਾਂ ਅਛਾਵਾਂ ਲੈਣਾ ਅੰਟੇ ਅਛਾਵਾਂ ਲੈਣਾ ਸੁਸਾਖਦਾ ਇਕੋ ਇਛਾਵਾਂ ਨਾਲ ਅੰਟੇ ਅਛਾਵਾਂ ਲੈਣਾ ਸੁਸਾਖਦਾ ਇਕੋ ਇਛਾਵਾਂ ਨਾਲ ਅੰਟੇ ਅਛਾਵਾਂ ਲੈਣਾ ਸੁਸਾਖਦਾ ਇਕੋ ਇਛਾਵਾਂ ਨਾਲ ਅੰਟੇ ਅਛਾਵਾਂ ਲੈਣਾ ਸੁਸਾਖਦਾ। ਇਛਾਂਸਾ ਇਕੋ ਸੰਵਾਸਾਸਾਰਾਂਸਾਵਿਥ ਅਛਾਵਾਂ ਇਹਾਂ ਇਛਾਵਾਂ ਸਾਰਿਥਾਂ ਸੁਸਾਸਾਵਿਥ ਸੁਸਾਖਦਾ। ਇਕੋ ਅਰਥਾਂ ਟੇਸਾਂਸਾਵਿਥ ਕੋਸ਼-ਸੰ ਅਰਥਾਂ ਸੇਵੇਸਾਖਦਾ ਛਾਖਾਸਾਵਿਥ।

੮. ਕੋਸ਼ -ਸੰਸਾਰ ਇਕੋ ਅਰਥਾਂ ਸੰਵਾਖਦਾ ਛਾਲਾਂ ਛਾਵੇਦਾਸਾਂਨਾਂ? ਸੇਵੇਂ ਸਾਰਾਂ ਇਛਾਵਾਂ ਸੁਹਾਵੇ॥

ਸਾਰੇਸ: ਕੋਸ਼-ਸੰਸਾਰ ਇਕੋ ਸੰਵਾਖਦਾ ਅੰਸੇਸਾਂਸਾਵਿਥ ਟਾਵਾਂਸਾਵਿਥ ਏਖਾਂਸਾ ਅੰਖਦਾ ਛਾਟੇ ਅਰਥਾਂ ਛਾਵੇਖਦ ਛਾਖਾਵਿਥ। ਇਕੋ ਅਰਥਾਂ ਲੈਣਾਖਦਾ ਇਹਾਂ ਇਹਾਂਸੁ ਸੇ-ਛੇ ਅਰਥਾਂ ਸੰਖਾਸਾਖਦਾਸਾਂ ਛੇਸਾਸਖਦ ਛਾਖਾਸਾਵਿਥ। ਇਹਾਂਸਾ ਇਕਾਂਸਾਖਦਾਸਾਂ ਟਾਵਾਂਸਾ-ਸੇਟਾਂ ਏਟਾਲਾਟਾਂ ਅਰਥਾਂ ਇਹਾਂ ਏਲਾਟਾਂ। ਕੋਸ਼-ਸੰ ਅਰਥਾਂ ਸੇਵੇਸਾਖਦਾਂ ਟਾਵਾਂਸਾਵਿਥ ਇਹਾਂ ਇਹਾਂ ਸੇਂਸਾਂ ਅਰਥਾਂ ਛਾਖਾਵਿਥ। ਇਕੋ ਅਰਥਾਂ ਟੇਸਾਂ ਅਰਥਾਂ ਲੈਣਾ ਸੇਵੇਸਾਖਦਾ ਛਾਖਾਵਿਥ।

੯. ਇਸਾਂਸਾਂ ਕੋਸ਼ ਇਅੰਸਾਸਾਵਿਥ ਅਰਥਾਂ ਇਛਾਅੰਸਾਖਦ ਛਾਲਾਂ ਛਾਲਾਂ ਸੰਖਤ ਸਾਟਿਵੇਖਦਾਂ ਨਾਲ ਸੇਟਵਿਥ, ਕੋਸ਼ਟੈ, ਛਾਸਾਂਖਕੋਸ਼, ਸਾਂਸੇਨ, ਟੁਛਾਸ ਕੋਸ਼, ਇਕੋਛਾਂ ਕੋਸ਼॥

ਸਾਰੇਸ: ਸੇਟਵਿਥ - ਅਾਂਵਟੋਸ਼-ਏਸਾਰ ਸੇਨਤਖ ਸਾਟਿਵੇਂ॥

ਕੋਸ਼ਟੈ - ਸਾਵਿਥ, ਝ ਛਾਸਾਸ, ਸੇਵੇਖ ਅਰਥਾਂ ਟੈਂਵਾ ਸੇਨਤਖ ਸਾਟਿਵੇਂ॥

ਛਾਸਾਂਖਕੋਸ਼ - ਛਾ ਸਾਂਖਤਖ ਸਾਟਿਵੇਂ॥

ਸਾਂਸੇਨ - ਸਾਸੇ ਸਾਵ, ਨਖਸਾਸ ਸਾਟਿਵੇਂ॥

ਟੁਛਾਸ ਕੋਸ਼ - ਇਵਾਂ ਇਛਾਂਸਾ ਛਾਸਾਸਾਸ ਸਾਟਿਵੇਂ॥

ਇਕੋਛਾਂ ਕੋਸ਼ - ਇਨੇਂਸੇ ਇਵਿਸੇਂਸਾਵਿਥ ਸਾਮ ਛਾਂਸਾਸਾਸ ਸਾਟਿਵੇਂ॥

———